

tidslovgivningen at komme ind paa et mere rationelt Grundlag, og det mere rationelle skulde da, saa vidt jeg forstod, bestaa deri, at der ved kommunale Foranstaltninger kun skulde ydes Pengehjælp til de vanskeligst stillede, man kunde maa- ske sige, til de fattige, medens Prisreguleringen i øvrigt maatte være overladt til Staten alene. Reguleringen for alle skulde være en almindelig Statsopgave, medens de kommunale Dyrtidsforanstaltninger kun skulde være et Supplement til Statsforanstaltningerne. Jeg maa sige ligesom den ærede Ordfører for Socialdemokraterne, at jeg ser ikke det nye deri. For os, for Rigsdagen overhovedet, er det ikke noget nyt, eftersom Staten under hele Krigsperioden i vid Udstrækning har gennemført Prisregulering, men hvis Mening med det saakaldte „mere rationelle“ er den, at Nedsættelsen af Prisen paa de vigtigste Livsfornødenheder for alle skal udskydes af de kommunale Dyrtidsforanstaltninger, og at dette udelukkende skal være en Opgave for Staten, tror jeg rigtignok, at Resultatet ikke bliver det, som i alt Fald jeg forstaaer ved en rationel Løsning af Spørgsmaalet. Det er selvfølgelig i og for sig en Statsopgave at regulere, at begrænse Prisstigningen, og den Opgave søger Staten løst paa den bedst mulige Maade; men det er ikke tilstrækkeligt, og jeg tror, det er nødvendigt at pointere, at en saadan Regulering ikke er tilstrækkelig; der maa ikke alene den Hjælp til, som gives ifølge § 1 i den nuværende Dyrtidslov, men der maa ogsaa en kommunal Prisregulering til. En Statsregulering alene vil efter min Opfattelse ikke være tilstrækkelig effektiv og vil ikke øve fuld Retfærdighed, fordi Forholdene ligger saa højt forskellige i de forskellige Landsdele, de er ofte forskellige fra By til By, endogsaa fra Sogn til Sogn. En ensartet Regulering for hele Landet vil derfor være meget mangelfuld, og dette Forhold gør sig i særlig Grad gældende i Henseende til Fremskaffelse af Brændsel til rimelige Priser. Hvor forskellige er Forholdene ikke her, eftersom der er Tale om skovfattige eller tørvefattige Egne og Egne, hvor der er let Adgang til Skov og Tørvemoser? Som Ordføreren for Venstre oplyste, gives der Steder, hvor Prisen paa Tørv og Brænde faktisk bliver op mod det

dobbelte af Maksimalprisen alene ved Til- læg af Fragt- og Kørselspenge m. v. Men ogsaa i en anden Henseende er der For- skel. En Kommune kan være forholdsvis velstillet, og i en saadan Kommune, hvor der ikke findes mange uformuende eller virkelig fattige, er der ikke nogen særlig Trang til en stærk Prisregulering. En anden Kommune har ingen eller faa vel- stillede Skatteydere, men mange daarligt stillede, mange fattige, og her er der Grund til en stærk Prisregulering. En Statsregulering, som ikke kan tage stedlige Hensyn, som giver lige meget til to saa vidt forskellige Kommuner, imødekommer i Virkeligheden ikke den tilstedeværende Trang paa en fuldt ud retfærdig Maade. Med en kommunal Regulering som Supple- ment til Statsreguleringen, saaledes at Staten overtager en væsentlig Del af Ud- gifterne, vil den velhavende Kommune komme til at betale sin Part af Regule- ringen for den fattige, og det er netop en rationel og retfærdig Maade at løse Spørgs- maalet paa.

Den nugældende Dyrtidslovs Svaghed er blandt andet den, at de saakaldte § 2- Foranstaltninger er vanskeliggjorte dels ved, at Statens Refusion af to Trediedele er begrænset til Foranstaltninger for den Del af Befolkningen, hvis Indtægter lig- ger under en nærmere bestemt Grænse, dels ved, at Regnskabsførelsen for Kom- munerne er besværliggjort. Kommunerne er ved denne Besværliggørelse af Regnskabs- førelsen i Virkeligheden ikke stillede saa frit, som de vilde være, hvis Forholdet var det, at Statens Refusion var ens, hvad enten man regulerede for enkelte af Kom- munens Beboere eller for dem alle. Der hersker desuden i Kommunerne den Fore- stilling, at man slipper billigere ved kun at anvende § 1 i Stedet for ogsaa at an- vende § 2 i Dyrtidsloven. Det er natur- ligvis en Misforstaaelse. Billigere kan man ikke slippe, hvis man vil udnytte Loven og yde Befolkningen, hvad der efter Lovens Hensigt skal ydes; man slipper kun billigere ved at anvende § 1 derigennem, at de Beløb, som er stillede til Raadig- hed, ikke kommer til Udbetaling, men ikke derved, at man anvender en Del af Be- løbet efter den ene og en Del af Beløbet efter den anden Paragraf.